

ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น
ร่างพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ในส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์) และการเข้าเป็นภาคีความตกลงกรุงเฮก
ว่าด้วยการจดทะเบียนการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมระหว่างประเทศ
ระหว่างวันที่ ๑๘ กันยายน - ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๒

๑. วัตถุประสงค์ในการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น

๑.๑ เพื่อให้การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสิทธิบัตรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์และการเข้าเป็นภาคีความตกลงกรุงเฮกว่าด้วยการจดทะเบียนการออกแบบผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศเป็นไปโดยละเอียดรอบคอบ ครบถ้วนทุกมิติ มีความโปร่งใส และสอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน โดยเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไปมีส่วนร่วม

๑.๒ เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการเข้าเป็นภาคีความตกลงกรุงเฮกว่าด้วยการจดทะเบียนการออกแบบผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศ (Hague Agreement Concerning the International Registration of Industrial Designs) ภายใต้กรรมสารกรุงเจนีวา ค.ศ. ๑๙๙๙ (Geneva Act of July 2, 1999) ตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสามและวรรคสี่ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

๑.๓ กรมทรัพย์สินทางปัญญาจะรวบรวมข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ในส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์) มาพิจารณาประกอบการวิเคราะห์ผลกระทบและการร่างกฎหมายแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งจะมีผลใช้บังคับเมื่อพ้น ๑๘๐ วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มีผลใช้บังคับในวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒)

๒. สภาพปัญหา สาเหตุ และความจำเป็น

๒.๑ ผู้ออกแบบและผู้ประกอบการไทยในปัจจุบันได้รับการยอมรับว่ามีความสามารถในการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีความสวยงาม ทันสมัย เป็นที่นิยมของผู้บริโภคทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ และมีมูลค่าการส่งออกสินค้าออกแบบของไทยที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงสมควรแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย เพื่อให้มีขั้นตอน กระบวนการ และระบบที่สะดวก รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และสามารถอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการขอรับความคุ้มครองสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์มากยิ่งขึ้น ตลอดจนปรับปรุงหลักการต่างๆ ให้สามารถส่งเสริมและคุ้มครองการสร้างสรรคการออกแบบผลิตภัณฑ์ได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

๒.๒ การขอรับความคุ้มครองสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมในต่างประเทศมีค่าใช้จ่ายสูง ระบบและขั้นตอนต่างๆ มีความยุ่งยากซับซ้อน จึงอาจเป็นอุปสรรคสำหรับผู้ประกอบการในการขอรับความคุ้มครองในต่างประเทศ ประกอบกับแผนปฏิบัติการด้านทรัพย์สินทางปัญญาของอาเซียน พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๘ (ASEAN IPR Action Plan 2016 - 2025) ได้ตั้งเป้าหมายให้ประเทศสมาชิกอาเซียนเข้าเป็นภาคีความตกลงกรุงเฮกว่าด้วยการจดทะเบียนการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมระหว่างประเทศ เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านกฎหมายและนโยบายทรัพย์สินทางปัญญาทั้งในระดับชาติและระดับภูมิภาคร่วมกัน รวมทั้งเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ยื่นขอรับความคุ้มครองสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ให้สามารถยื่นคำขอระหว่างประเทศเพียงครั้งเดียว โดยสามารถขอรับความคุ้มครองได้ในหลายประเทศในคราวเดียวกัน

๓. ความมุ่งหมายและผลสัมฤทธิ์ที่พึงประสงค์

๓.๑ เพื่อให้กฎหมายสิทธิบัตรของไทยมีการคุ้มครองสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่มีความทันสมัย สอดคล้องกับสากล และสามารถส่งเสริมอุตสาหกรรมการออกแบบผลิตภัณฑ์ได้อย่างเหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ตลอดจนมีกระบวนการ ขั้นตอน และระบบสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๓.๒ เพื่อรองรับการเข้าเป็นภาคีความตกลงกรุงเฮกว่าด้วยการจดทะเบียนการออกแบบผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศ ภายใต้กรรมสารกรุงเจนีวา ค.ศ. ๑๙๙๙ เพื่ออำนวยความสะดวกในการจดทะเบียนการออกแบบผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศ

๔. ประเด็นในการรับฟังความคิดเห็น

๔.๑ ร่างพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ในส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์)

(๑) ร่างพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่..) พ.ศ.

(๒) ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ กับร่างพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๔.๒ การเข้าเป็นภาคีความตกลงกรุงเฮกว่าด้วยการจดทะเบียนการออกแบบผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศ

๕. หลักการหรือสาระสำคัญของร่างกฎหมายที่แก้ไขปรับปรุง

๕.๑ แก้ไขปรับปรุงการคุ้มครองสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับสากล และสามารถส่งเสริมอุตสาหกรรมการออกแบบผลิตภัณฑ์ได้อย่างเหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป และแก้ไขปรับปรุงกระบวนการ ขั้นตอน และระบบสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ให้มีความสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมนิยาม “แบบผลิตภัณฑ์” ให้มีความชัดเจนและขยายขอบเขตรองรับการขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์บางส่วน (Partial designs)

(๒) เพิ่มนิยาม “แบบผลิตภัณฑ์หลัก” เพื่อรองรับการขอรับความคุ้มครองการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการพิจารณางานที่ปรากฏอยู่แล้ว

(๔) กำหนดข้อยกเว้นการเป็นงานที่ปรากฏอยู่แล้ว

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับคำขอรับสิทธิบัตร

(๖) ปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอถือสิทธิวันยื่นคำขอครั้งแรก (Claim of priority)

(๗) กำหนดให้ผู้ขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ขอแก้ไขเพิ่มเติมหรือขอแยกคำขอเองได้

(๘) เพิ่มกระบวนการแยกคำขอสำหรับกรณีพนักงานเจ้าหน้าที่ส่งแยกคำขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์

(๙) กำหนดผลของการแยกคำขอ

(๑๐) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และผลสำหรับกรณีผู้ขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ขอให้แบบผลิตภัณฑ์ที่ตนได้ยื่นภายหลังเป็นการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

(๑๑) ปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับการตรวจสอบสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ในประเด็นต่างๆ เช่น

- กำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับการตรวจสอบสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์และการสั่งการของพนักงานเจ้าหน้าที่ ระยะเวลาในการปฏิบัติตาม และผลของการไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง

- กำหนดให้ผู้ขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์อาจขอเลื่อนการประกาศโฆษณาออกไประยะเวลาหนึ่งได้

- ลดขั้นตอนการเรียกให้ชำระค่าธรรมเนียมจากเดิมมีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการยื่นคำขอ ค่าธรรมเนียมการประกาศโฆษณา และค่าธรรมเนียมการออกสิทธิบัตรในแต่ละขั้นตอน เหลือเพียงการชำระค่าธรรมเนียมการยื่นคำขอเมื่อยื่นคำขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์

- ปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับกระบวนการตรวจสอบสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์และการประกาศโฆษณาคำขอรับสิทธิบัตร จากการประกาศโฆษณาก่อนการตรวจสอบสาระสำคัญเป็นการประกาศโฆษณาหลังการตรวจสอบสาระสำคัญ

- กำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับกระบวนการและวิธีพิจารณาคำคัดค้านคำขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ และการออกสิทธิบัตร

- กำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับการขอถอนคำขอรับสิทธิบัตรของผู้ขอ

(๑๒) แก้ไขเพิ่มเติมระยะเวลาคุ้มครองการออกแบบผลิตภัณฑ์ โดยกำหนดให้มีระยะเวลาคุ้มครองเริ่มต้น ๕ ปี และต่ออายุได้ ๒ ครั้ง ครั้งละ ๕ ปี รวมเป็น ๑๕ ปี

(๑๓) กำหนดกระบวนการและระยะเวลาในการชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุและค่าธรรมเนียมเพิ่ม การสิ้นอายุของสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ และการร้องขอเพื่อขยายระยะเวลาชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุเพราะมีเหตุจำเป็น

(๑๔) ปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับการกระทำที่ขัดต่อสิทธิของผู้ทรงสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติที่ปรับปรุงใหม่

(๑๕) แก้ไขเพิ่มเติมสิทธิของผู้ทรงสิทธิบัตร และกำหนดข้อยกเว้นการละเมิดสิทธิของผู้ทรงสิทธิบัตร

(๑๖) กำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับขอบเขตของสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์

(๑๗) กำหนดเงื่อนไขการโอนสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ ซึ่งรวมถึงการโอนสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์หลักและการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

(๑๘) กำหนดให้จัดแจ้งการอนุญาตให้ใช้สิทธิแทนการจดทะเบียน รวมทั้งกำหนดเงื่อนไขการอนุญาตให้ใช้สิทธิตามสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ ซึ่งรวมถึงเงื่อนไขการอนุญาตให้ใช้สิทธิแต่เพียงผู้เดียวสำหรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์หลักและการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง และกำหนดผลของการไม่ดำเนินการตามเงื่อนไขดังกล่าว

(๑๙) กำหนดบทบัญญัติเรื่องการแก้ไขเพิ่มเติมสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ออกโดยมีข้อผิดพลาดหรือผิดหลงเล็กน้อย

(๒๐) กำหนดขั้นตอนการขอให้อธิบดีเพิกถอนสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ออกไปโดยไม่ชอบเพราะไม่เป็นการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ตามมาตรา ๕๖

(๒๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในหมวด ๒ ว่าด้วยสิทธิบัตรการประดิษฐ์ที่นำมาใช้บังคับ ในหมวด ๓ ว่าด้วยสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์โดยอนุโลม

(๒๒) แก้ไขเพิ่มเติมการอุทธรณ์คำสั่งหรือคำวินิจฉัยของอธิบดีต่อคณะกรรมการสิทธิบัตร ให้สอดคล้องกับกระบวนการที่แก้ไขปรับปรุงขั้นตอนการตรวจสอบคำขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ การคัดค้าน การขอชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุเพราะมีเหตุจำเป็น และการเพิกถอนสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์

(๒๓) แก้ไขเพิ่มเติมให้มีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมสำหรับคำขอและคำร้องที่เพิ่มเติมขึ้นใหม่

(๒๔) แก้ไขเพิ่มเติมบัญญัติอัตราค่าธรรมเนียมในส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์

๕.๒ เพิ่มบทบัญญัติเพื่อรองรับการเข้าเป็นภาคีความตกลงกรุงเฮกว่าด้วยการจดทะเบียน การออกแบบผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศ ภายใต้กรมสารกรุงเจนีวา ค.ศ. ๑๙๙๙ เพื่ออำนวยความสะดวก ในการจดทะเบียนการออกแบบผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศ ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

(๑) กำหนดนิยามที่เกี่ยวข้องกับการจดทะเบียนการออกแบบผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศ ภายใต้ความตกลงกรุงเฮกฯ และการอนุโลมใช้บทบัญญัติในหมวด ๓ สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์

(๒) กำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับการขอจดทะเบียนระหว่างประเทศเพื่อขอรับความคุ้มครอง การออกแบบผลิตภัณฑ์ในประเทศภาคีความตกลงกรุงเฮกฯ ผ่านกรมทรัพย์สินทางปัญญาในประเด็นต่างๆ เช่น กำหนดคุณสมบัติของผู้จดทะเบียน คำขอจดทะเบียนระหว่างประเทศ การดำเนินการของกรมฯ และการชำระค่าธรรมเนียม เป็นต้น

(๓) กำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับการดำเนินการกับการจดทะเบียนระหว่างประเทศ ที่ขอรับความคุ้มครองในราชอาณาจักรในประเด็นต่างๆ เช่น การตรวจสอบคำขอจดทะเบียนระหว่างประเทศ การแจ้งปฏิเสธการให้ความคุ้มครอง การให้ความคุ้มครองในราชอาณาจักร การออกสิทธิบัตร การต่ออายุ และการแก้ไขเปลี่ยนแปลงในทะเบียนระหว่างประเทศ เป็นต้น

๖. บุคคลซึ่งอาจได้รับผลกระทบ และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

๖.๑ บุคคลซึ่งอาจได้รับผลกระทบ เช่น นักออกแบบ ผู้ประกอบการ ผู้ทรงสิทธิบัตรการออกแบบ ผลิตภัณฑ์ พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้ และประชาชนทั่วไป

๖.๒ ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

(๑) ด้านการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีการขยายขอบเขตแบบผลิตภัณฑ์ที่ขอรับสิทธิบัตรได้ไปยัง การออกแบบผลิตภัณฑ์บางส่วน และสามารถต่ออายุความคุ้มครองรวมกันสูงสุดถึง ๑๕ ปี ทำให้อาจมีการออกแบบ ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการออกสิทธิบัตรจำนวนมากขึ้น และมีการผูกขาดการใช้การออกแบบผลิตภัณฑ์เป็น ระยะเวลาที่ยาวขึ้น อย่างไรก็ตาม การแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเพื่อให้มีหลักการดังกล่าวจะสร้างแรงจูงใจให้แก่ นักออกแบบในการสร้างสรรค์ผลงานและส่งเสริมการลงทุนของผู้ประกอบการมากยิ่งขึ้น จึงเป็นการส่งเสริม การสร้างสรรค์ การประกอบธุรกิจและการค้าการลงทุนในภาพรวมของประเทศไทยอีกทางหนึ่ง

(๒) ด้านเศรษฐกิจ สังคม และการค้าระหว่างประเทศ

- การแก้ไขกระบวนการ ขั้นตอน และระบบสิทธิบัตรตามร่างพระราชบัญญัติจะทำให้ ขั้นตอนต่างๆ ชัดเจนและง่ายต่อการปฏิบัติตาม อีกทั้งมีความสะดวก รวดเร็วมากยิ่งขึ้น ตลอดจนเป็นการลดขั้นตอน ที่ไม่จำเป็น เช่น เปลี่ยนจากระบบการจดทะเบียนการอนุญาตให้ใช้สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์เป็นการจดทะเบียน การอนุญาตให้ใช้สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ และตัดขั้นตอนการเรียกให้ชำระค่าธรรมเนียมการประกาศ โฆษณาและค่าธรรมเนียมการออกสิทธิบัตร เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชนในการประกอบธุรกิจ และส่งเสริมการค้าการลงทุนทั้งในประเทศและระหว่างประเทศอีกด้วย

- การเข้าเป็นภาคีความตกลงกรุงเทพฯ จะช่วยอำนวยความสะดวกในการยื่นขอจดทะเบียนการออกแบบผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศ โดยยื่นคำขอระหว่างประเทศเพียงครั้งเดียว แต่สามารถขอรับความคุ้มครองได้ในหลายประเทศ ดังนั้น ในส่วนนี้นอกจากจะเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการไทยในการขอรับความคุ้มครองการออกแบบผลิตภัณฑ์ในต่างประเทศแล้ว ยังเป็นการส่งเสริมการค้าการลงทุนระหว่างประเทศอีกด้วย

๗. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องมีระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ การกำหนดโทษอาญา หลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่

๗.๑ เหตุผลความจำเป็นที่ต้องมีระบบอนุญาต

สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์เป็นสิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่รัฐให้เพื่อตอบแทนความวิริยะอุตสาหะในการสร้างสรรค์การออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ดังนั้น การออกแบบผลิตภัณฑ์ที่จะได้รับสิทธิบัตรจะต้องมีการตรวจสอบว่าเป็นไปตามเงื่อนไขในการได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายหรือไม่ จึงจำเป็นต้องใช้ระบบอนุญาต

๗.๒ เหตุผลความจำเป็นที่ต้องมีระบบคณะกรรมการ

พระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้มีคณะกรรมการสิทธิบัตร โดยมีหน้าที่และอำนาจในการวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งหรือคำวินิจฉัยของอธิบดีที่เกี่ยวข้องกับสิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตรในขั้นตอนต่างๆ ภายใต้พระราชบัญญัติ เช่น คำสั่งยกคำขอ คำสั่งให้เพิกถอนสิทธิบัตรเพราะขาดความใหม่ เป็นต้น รวมถึงให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาแก่รัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง ปฏิบัติการอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ และปฏิบัติการอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย อันเป็นหน้าที่ที่ต้องมีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ จึงต้องมีคณะกรรมการสิทธิบัตรซึ่งประกอบด้วย ปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นประธานกรรมการ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้องอีกไม่เกิน ๑๒ คน โดยในจำนวนดังกล่าวให้แต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิภาคเอกชนไม่น้อยกว่า ๖ คน และเพื่อให้เกิดความโปร่งใสและเป็นการเปิดช่องให้มีการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจและการพิจารณาออกสิทธิบัตรโดยบุคคลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องและเป็นกลาง จึงจำเป็นต้องมีระบบคณะกรรมการ

๗.๓ เหตุผลความจำเป็นที่ต้องมีการกำหนดโทษอาญา

ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่มีการกำหนดโทษอาญาเพิ่มเติม โทษอาญาจึงยังคงเป็นไปตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตรฯ อย่างไรก็ดี เพื่อบังคับใช้กฎหมายให้สัมฤทธิ์ผล เนื่องจากสิทธิบัตรเป็นสิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่รัฐให้เพื่อตอบแทนความวิริยะอุตสาหะในการสร้างสรรค์การออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ของผู้สร้างสรรค์ หากไม่มีการกำหนดโทษอาญาอาจทำให้มีการละเมิดสิทธิของผู้ทรงสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตรในปริมาณมากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปัจจุบัน ซึ่งส่งผลให้เกิดความไม่มั่นใจในการค้าการลงทุนของผู้ทรงสิทธิ ผู้ประกอบการ นักลงทุนไทยและต่างประเทศ ตลอดจนส่งผลกระทบต่อการค้าการลงทุนในภาพรวมของประเทศ จึงยังคงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการกำหนดโทษอาญาในพระราชบัญญัตินี้

๗.๔ หลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่

ปัจจุบันกรมทรัพย์สินทางปัญญาได้ประกาศใช้คู่มือคำขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติงานตรวจสอบคำขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้องตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ตลอดจนเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ใช้ดุลพินิจเป็นไปในแนวทางเดียวกัน มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับมาตรฐานสากล

๘. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

๘.๑ ร่างพระราชบัญญัติที่รับฟังความคิดเห็น

- (๑) ร่างพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่..) พ.ศ.
- (๒) ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ กับร่างพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
- (๓) แผนผังขั้นตอนการตรวจสอบสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ในปัจจุบันเปรียบเทียบกับขั้นตอนที่แก้ไขใหม่

๘.๒ การเข้าเป็นภาคีความตกลงกรุงเฮกว่าด้วยการจดทะเบียนการออกแบบผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศ

- (๑) สรุปสาระสำคัญความตกลงกรุงเฮกว่าด้วยการจดทะเบียนการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมระหว่างประเทศ
- (๒) กรรมสารกรุงเจนีวา ค.ศ. ๑๙๙๙ (Geneva Act of July 2, 1999)

๙. การแสดงความคิดเห็น

กรมทรัพย์สินทางปัญญาจึงขอเชิญชวนผู้มีส่วนได้เสีย ผู้ทรงคุณวุฒิ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ประกอบการ ตัวแทน และประชาชนทั่วไป เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอต่อร่างพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ในส่วนของสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์) และการเข้าเป็นภาคีความตกลงกรุงเฮก ว่าด้วยการจดทะเบียนการออกแบบผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศ ได้ตั้งแต่วันที่ ๑๘ กันยายน - ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๒ ผ่านช่องทาง ดังต่อไปนี้

- เว็บไซต์กรมทรัพย์สินทางปัญญา www.ipthailand.go.th ในหัวข้อ ร่างกฎหมายที่รับฟังความคิดเห็น

- เว็บไซต์ www.lawamendment.go.th ในหัวข้อ ร่างกฎหมายอยู่ระหว่างการพิจารณาของกรม

ทั้งนี้ หากประสงค์จะสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมสามารถติดต่อได้ที่

กลุ่มงานกฎหมาย ๑

สำนักกฎหมาย กรมทรัพย์สินทางปัญญา

โทร. ๐-๒๕๔๗-๕๑๙๑ (ฐานปกุล, จุฬามันต์)

โทรสาร. ๐-๒๕๔๗-๕๖๗๑

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ legaldip09@gmail.com

สำนักกฎหมาย กรมทรัพย์สินทางปัญญา

ก.ย. ๖๒